

hermed nogenlunde udtømmende at have angivet de Omraader, som her komme i Betragtning. Overalt er Mandens Stemmende den afgørende. Det staar intetsteds udtrykkelig i vor Lovgivning, men Fortolkningen har hjulpet paa det maatlende, og nu er der sikkert ingen Tvivl om, at Domstolene ville gaa ud fra dette paa alle de nævnte Omraader. Det er, som om saavel Domstolene som Lovgivningen her i Landet have været genstemmende af den gamle Sætning, at „hvad Fatter gør, er altid det rigtige“. Kan han saa Koniens Stemme med, er det godt, kan han ikke det, er det ogsaa det samme, saa raadet han alligevel. Det er Hovedreglen; men den mene vi Forslagsstillerne ikke bør blive staaende. Vi glæde os i saa Henseende over at kunne anføre som Støtte en Udtalelse, der en Gang faldt fra en saa god konservativ Mand som den afdøde juridiske Professor Bornemann, at en Hustru ikke bør være som Datter i Huset, hun bør være sin Mands ligestillede Medhjælp. Vi mene, at det er Lovgivningsmagtens Pligt at komme bort fra den nævnte Hovedregel og sørge for en ny Lovordning paa et retfærdigt Grundlag. Vi mene ikke, at Maalet er naaet, før det er sket. Det skulde derfor være os kært, om der fra den højacerede Regerings Side maatte blive taget fat paa denne Sags Ordning, der jo har hvilet lige siden Loven af 7de Maj 1880. Men indtil dette maatte ske, tror vi, at det kunde have sin Gavn, om Befolkningen fik Vejledning til at tilkendegive, i hvilken Retning der selv mener, at Udviklingen bør gaa, hvorledes dens Tænk og dens Trang ere. Det vil jo bedst kunne naas gennem frivillige Overenskomster mellem de paagældende, det, man kalder Ægtepagter. Det er jo noget, som vi kende allerede nu, Ægtepagter kunne indgaa og indgaaes i ikke ringe Omfang, men vel at mærke, de anerkendes kun som gyldige med Hensyn til Pengene. Jeg har Erfaring for, at et vordende Ægtepar har truffet Bestemmelse om Raadigheden over Børn og Tyende, saaledes, at Hustruen skulde have samme Ret over dem som Manden, men Ministeriet har vægret sig ved at konfirmere denne Bestemmelse. Det tør altsaa naas fast, at fuld Gyldighed har det ikke, og kan det ikke gaa, hvis Ægtefolkene træffe saadanne Bestemmelser. Allerede derfor er det af Betydning at slaa fast, at en saadan Ægtepagt kan omfatte ogsaa de andre nævnte Forhold, og at dette kan ske uden kongelig Stadfæstelse. Dette, med kongelig Stadfæstelse har allerede nu ikke meget at sige, da man antager, at disse Ægtepagter paa Formuens Om-

raade ere gyldige uden kongelig Stadfæstelse, undtagen med Hensyn til Hustruens Myn- dighed, og i den Henseende gøre vi ingen Forandring. Jeg siger altsaa, at man allerede kender Ægtepagter nu, men naar vi desuagtet have ment at burde gaa til at foreskrive, at det skal være tvungent, er det for at gøre dem saa almindelige som muligt. Vi forudsæ ganske vist, at mange og vel de fleste, der ville indgaa Ægtekab, ville nøjes med en Erklæring om, at de henholde sig til den gældende Lovgivning og underkaste sig dens Bestemmelser maaste med en enkelt Afvigelse paa et eller andet Punkt, og det have vi ogsaa aabnet Udgang til, idet der skal gives dem, der ønske at afgive en kort Erklæring med det samme, Lejlighed dertil for Sognefogden eller hvem det nu er. Vi tro dog, at dette Raabud har sin Betydning, idet det tvinger alle til at tænke over, hvorledes deres Stilling vil blive under Ægtekabet, medens det er Tid. Nu er det sikkert saa, at vel næppe en af hundrede Kvinder, der skal til at indgaa Ægtekab, aner, hvad hun gaar ind til, eller drømmer om, at naar hun gør det, som Samfundet dog anser for hendes første og vigtigste Pligt, gifter sig for at blive Hustru og Moder, er det saa langt fra, at hun bliver kælet for af Lovgivningen, at hun tværtimod stilles ganske retløs, ikke for sin egen Person, men for det, der maaste kan være hendes dyrebare end hendes egen Person, navnlig Børnene. Hvor mange, siger jeg, tænker over det nu! Vi ville foranledige, at de komme til at tænke derover, og vi se dertil ikke noget bedre Middel end det, vi have foreslaaet. — Naar man gaar ud fra, at dette skal være den almindelige Regel, bør man selvfølgelig ogsaa hjælpe til ved at foreslaa, at Ægtepagter ere stempelfri og kunne tinglyses uden Betaling, og det bør man ogsaa af en anden Grund vedtage, nemlig fordi man bør fastholde, at det egentlig er Lovgivningsmagtens Pligt selv at skabe en retfærdig Lov, saaledes at Folk være fri for gennem Ægtepagter at have den Ulejlighed selv at skabe sig den. Men saa længe man ikke fra Lovgivningsmagtens Side har fritaget Ægtefællerne for denne Byrde, bør man imødekomme dem ved at fritage dem for Udgifter i den Anledning, saa vidt det staar til Lovgivningsmagten at gøre det. — Dette er, hvad jeg mener, det er nødvendigt paa dette Tidspunkt at sige til Forklaring af det Lovforslag, jeg herved indbringer, og som jeg altsaa tillader mig paa Forslagsstillerens Begne at anbefale til det høje Rigs og Regeringens Velvilje.